

EELARVE 2026

Vastu võetud 17.12.2025 Kultuurkapitali nõukogu protokoll nr 9/2025-S11 otsusega nr 2

Eesti Kultuurkapitali 2026. aasta eelarve seletuskiri

Sissejuhatus

Eesti Kultuurkapital (edaspidi Kultuurkapital) on avalik-õiguslik juriidiline isik, kelle tegevuse eesmärk on rahaliste vahendite sihipärase kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu kunstide, rahvakultuuri, kehakultuuri ja spordi ning kultuuri- ja spordiehitiste rajamise ja renoveerimise toetamine, kultuuri- ja spordivaldkonda eraraha kaasamise toetamine, samuti kunstide ja rahvakultuuri valdkondade õppejõudude loometöö edendamise toetamine.

Eesti Kultuurkapitali eelarve on koostatud lähtuvalt 2025. aasta riigieelarve seadusest, hasartmängumaksu seadusest, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusest ning Eesti Kultuurkapitali seadusest ning Kultuurkapitalile seatud eesmärkidest.

Kultuurkapitali eelarve sätestab Kultuurkapitali tulude moodustumise ja jaotamise põhimõtted, Kultuurkapitali ülesannete täitmiseks eraldatavate summade suurused, halduskuludeks eraldatavate summade suurused ning eelmiste perioodide halduskulude kasutamata jäägist ületuleva reservfondi suuruse.

Riigieelarve seadusega Kultuurkapitalile määratud alkoholi- ja tubakaaktsiisi ning hasartmängumaksu laekumisel põhinev eraldis on sätestatud kahe seadusega: hasartmängumaksu seadusega (HasMMS) ja alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusega (ATKEAS).

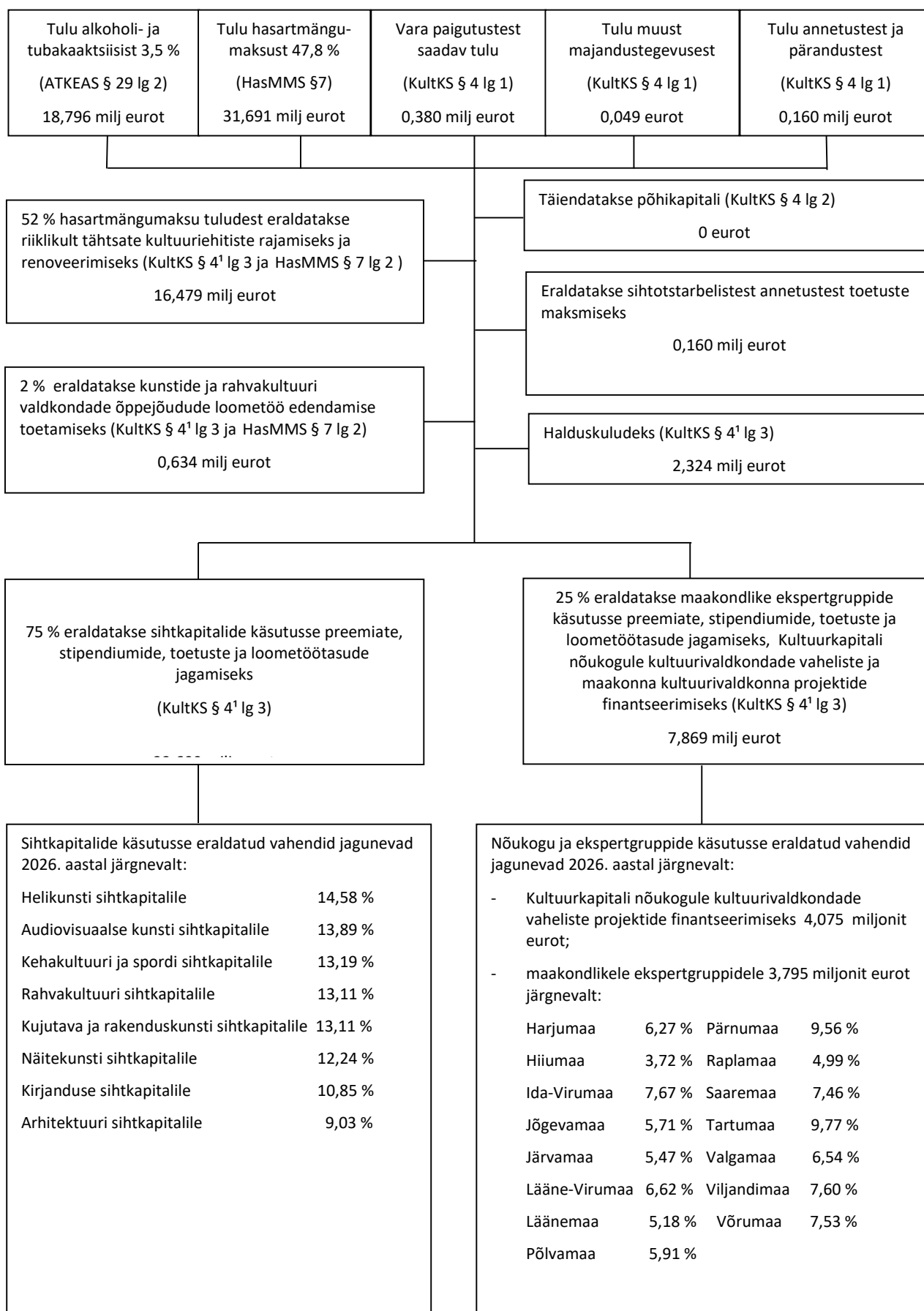
Maksudest laekuvaks tuluks on planeeritud Rahandusministeeriumi korrigeeritud sügisprognoosi alusel 50,5 miljonit eurot, millest tubaka ja alkoholiaktsiisina peaks laekuma 18,8 mln eurot ning hasartmängumaksuna 31,7 miljonit eurot. Neile summadele lisanduvad tulud vara paigutusest (intress), muud tulud (kinnisvara rent), eelnevatest aastatest üle tulev reserv ning lepingutega kaetud annetused. Kokku annab see Kultuurkapitali 2026. aasta eelarveks tuludeks 51,2 miljonit eurot. Sama summa ulatuses on planeeritud ka kulusid. Võrreldes 2025. aastaga suureneb eelarve maht 5,9% ehk 2,8 miljonit eurot.

2026. aasta eelarve tuludest ei ole suunatud vahendeid põhikapitali täiendamiseks ja reserviks.

Kultuurkapitali eelarves kirjeldatud tulud ja kulud vastavad Eesti Kultuurkapitali seaduses sätestatud Kultuurkapitali vara moodustamise ja kasutamise reeglitele.

2026. aasta eelarve aluseks oleva Kultuurkapitali tulude moodustumise ja kuludeks jagunemise skeem on toodud järgmisel lehel. Skeemi koostamisel on arvesse võetud 2026. aasta alguses jõustuvaid seadusemuudatusi.

Skeem 1: Kultuurkapitali tulude moodustumine ja kuludeks jagunemine 2026. aastal

2025. aasta olulisemad ülesanded ja peamised muutused võrreldes varasemate aastatega

Alljärgnevalt on kirjeldatud 2026. aasta eelarve koostamist enim mõjutanud sündmused ja tegevused, samuti muutused, mis tulenevad seadusandluses juba toimunud või kavandatud muutustest.

Eelarve kujunemist mõjutavad muutused seadusandluses

Kultuurkapitali eelarve maht sõltub alkoholi- ja tubakatoodete aktsiisimäärade ning erinevate hasartmängude maksustamisest. 3,5% riigieelarvesse laekuvast alkoholi ja tubakatoodete aktsiisist ning 47,8% hasartmängumaksust laekuvad Kultuurkapitali eelarvesse ja moodustavad 98,5% kõigist tuludest.

2023. aasta suvel võttis Riigikogu vastu alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse, mis nägi ette alkoholi ja tubakatoodete aktsiiside 5%-lise aktsiisitõusu ka 2026. aasta 1. jaanuarist.

Rahandusministeeriumi 2025. aasta oktoobris tehtud prognoosi kohaselt peaks Kultuurkapitalile 2026. aastal alkoholi- ja tubakaaktsiisist laekuma 18,8 miljonit eurot. Võrreldes 2025. aasta eelarvesse kavandatud alkoholi ja tubakaaktsiisi laekumisega on kasv 0,8%.

Rahandusministeeriumi prognoosist saab järeldada, et alkoholi ja tubakatoodete tarbimine on tugevas languses ja kavandatud maksutõus aitab ennekõike selle tululiigi laekumist stabiliseerida, suurendamata märkimisväärselt tulusid.

2024. aasta sügisel muutis riigikogu ka hasartmängumaksu seadust. Muudeti hasartmängumaksu laekumisest kultuuriehitistele ettenähtud osa, mis varem oli ja on veel 2025. aastal 60,6%. Alates 2026. aasta 1. jaanuarist on see 52%. See muudatus ei suurenda ega vähenda summaarselt Kultuurkapitalile hasartmängumaksust laekuvaid summasid, seaduses sätestatud 47,8% jääb kehtima. Muutub ainult Kultuurkapitalisisene jaotus, suurendatakse sihtkapitalide ja maakondlike ekspertgruppide käsutusse antavate kultuuri- ja spordivaldkonna toetusteks kasutatavate vahendite mahtu ja vähendatakse riiklikult tähtsate kultuuriobjektide ehitamiseks ja renoveerimiseks ettenähtud summat.

Kokku peaks 2026. aastal Kultuurkapitali eelarvesse laekuma hasartmängumaksust 31,7 miljonit eurot ehk 10,9% enam kui 2025. aastal.

Eelarve koostamise ajal veel eelnõu staadiumis, aga eelarve kinnitamise ajaks vastu võetud järjekordne hasartmänguseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus jõustub juba 1. jaanuarist 2026. Nende muudatusega alandatakse hasartmängu maksumäärasid õnnemängudel ja osavusmängudel, kui neid korraldatakse kaughasartmänguna ehk elektroonilises keskkonnas. 2024. aastal kavandati kaughasartmängu maksumäära tõus 2026. aastast 6 protsendini. Eelnõuga soovitakse seda maksumäära 0,5 protsendipunkti võrra aastas alandada ja seda kuni 2028. aastani. Sellega loodetakse meelitada uusi mängukorraldajaid taotlema Eestist tegevusluba, mis omakorda peaks tooma lisatulu riigieelarvesse. See lisatulu on planeeritud suunata läbi Kultuurkapitali spordiehitiste renoveerimiseks ja rajamiseks ning kultuuri- ja spordivaldkonda eraraha kaasamise toetuseks. See tähendab, et Kultuurkapitalile lisandub uusi ülesandeid. Muutused toimuvad ka hasartmängumaksust laekuvate vahendite jaotuses. Seda juhul, kui kaughasartmängumaksu

laekumine riigieelarvesse ületab 27 miljonit eurot. 2025. aastal on vastavaks laekumiseks prognoositud 25,8 miljonit eurot.

Kui kaughasartmängumaksu laekumine on eelarveaastal rohkem kui 27 miljonit eurot, jaguneb sellest summast enam laekunud osa järgmiselt:

- 8% jääb riigieelarvesse;
- 12% määratakse täiendavalt Eesti Kultuurkapitalile, millest 52 protsenti eraldatakse kultuuriehitistele ning 2 protsenti kunstide ja rahvakultuuri valdkonda õppejõudude loometöö edendamiseks ning järele jääv osa jaguneb 75/25 suhtega sihtkapitalide ning ekspertgruppide ja nõukogu vahel;
- 80% ülelaekuvast summast määratakse Eesti Kultuurkapitalile nii, et see jaguneb spordiehitiste rajamise ja renoveerimise fondi (75%) ja kultuuri- ja spordivaldkondadele eraraha kaasamise fondi (25%) vahel.

Eeltoodu tähendab, et Kultuurkapitalile tuleb juurde kaks fondi:

- riiklikult tähtsate spordiehitiste rajamise ja renoveerimise rahastamise fond, kuhu laekub tulu kaughasartmängu maksustamisest. Fondi kaudu võib rahastada riiklikult olulisi spordiehitisi vastavalt Eesti Olümpiakomitee prioriteetide nimekirjale ja nende poolt esitatud taotlusele.
- kultuuri- ja spordivaldkonda eraraha kaasamise fond, kuhu laekub tulu samuti kaughasartmängult kogutavast maksust. Fondi kaudu toetatakse kultuuri ja spordi valdkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid ja sihtasutusi, kes on kantud tulumaksuseaduse §-s 11 sätestatud nimekirja ning on kaasanud eraraha ning taotlenud toetust. Toetusena võib taotlejale määrata kuni 50% summast, mis taotlejal on õnnestunud aasta jooksul eraannetusena kaasata. Toetusvoor avatakse igal kalendriaastal eelmisel aastal fondi laekunud vahendite ulatuses. Esimest korda saab sellest fondist raha taotleda 2027. aasta teises kvartalis.

Hasartmänguseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus sisaldab ka ettepanekuid Kultuurkapitali seaduse muutmiseks. Esmalt täiendatakse Kultuurkapitali eesmärkide ja ülesannete loetelu selliselt, et sinna lisatakse kultuuriehitiste kõrvale ka spordiehitiste renoveerimiseks ja ehitamiseks toetuse eraldamise ülesanne ning lisatakse uue ülesandena toetada neid kultuuri- ja spordivaldkonna projekte, mille elluviimiseks on kaasatud eraraha.

Kuna Kultuurkapitalile lisandub uusi ülesandeid, siis muutub Kultuurkapitali seaduses ka seda sätet, mis puudutab Kultuurkapitali halduskulude määramist. Muudatuse tulemusel jagatakse halduskulud ühtlaselt nii sihtkapitalidele kui ka maakondlikele ekspertgruppidele ja nõukogule seaduse alusel suunatavate vahendite vahel. Seni kaeti halduskulud ainult maakondlikele ekspertgruppidele ja nõukogule suunatud vahenditest. Edaspidi tuleb halduskulud katta proportsiooniga 75/25 nii sihtkapitalidele kui ka nõukogule ja ekspertgruppidele toetuste, preemiate, stipendiumide ja loometöötasude maksmiseks ettenähtud vahenditest.

Veel kolmaski seadusemuudatus jõustub 2026. aasta alguses. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus sätestab siiani, et riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubakaaktsiisist kantakse 3,5 protsenti üle Eesti Kultuurkapitalile, sealhulgas 0,5 protsenti Eesti Kultuurkapitali koosseisu kuuluvale kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile. Edaspidi jäetakse seadusest välja säte, millega suunatakse 0,5 protsenti alkoholi- ja tubakaaktsiisist otse kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile. Kultuurkapitalile eraldatav summa ei muutu, arvestuse aluseks olev üldine protsent 3,5 jääb samaks.

Muudatus ühtlustab sihtkapitalide rahastamise alused ja võimaldab 2026. aastal vahendite jagunemise sihtkapitalide vahel ümber arvutada selliselt, et ühegi sihtkapitali vahendid absoluutsummates võrreldes varasemate perioodidega ei vähene, muutuvad ainult sihtkapitalide

käsituse antavate vahendite arvutamise aluseks olevad protsendid. Spordi ja kehakultuuri sihtkapitalile suunatavate vahendite arvutamise aluseks on võetud protsendimäär, mis tuletati 2025. aasta eelarves spordile ja teistele sihtkapitalidele kinnitatud summade omavahelise jaotuse põhjal.

Toetuste, preemiate, stipendiumide ja loometöötasude määramiseks kasutatav summa kasvab 2026. aastal kokku 3,5 miljonit eurot. Osa sellest kasvust tuleb eelarve üldisest kasvust, osa hasartmängumaksu osalt, mis varem eraldati kultuuriehitiste toetuseks. Halduskulude katteallikate muutuse tõttu jaguneb kaks kolmandikku sellest kasvust nõukogu ja maakondlike ekspertgruppide vahel, kokku 2,47 miljonit eurot. See kasv on jagatud selliselt, et maakondlike ekspertgruppide kasutusse on suunatud 0,15 miljonit eurot ja ülejäänud 2,32 miljonit eurot on suunatud nõukogu kasutusse kasvavate kohustuste katteks. Ennekoike nõukogu poolt algatatud uute programmide või sihtkapitalide ning ekspertgruppide poolt edasi saadetud üleriigiliselt tuntud, erinevaid sihtgruppe kõnetavate, kultuurivaldkondade vaheliste või üleste või ka omas valdkonnas olulise kultuuripoliitilise tähendusega suurprojektide rahastamiseks. Festivalid, biennaalid, triennaalid ja muud perioodilised sündmused, aga ka eelkirjeldatud tähendusega üksiksündmused. Jätkuvalt rahastatakse ka kolme tõlkeprogrammi ja eraldatakse summasid elutöötetuste maksmiseks.

Vähendamaks sihtkapitalidele langevat rahalist koormust, aga siiski toetudes nende ekspertiisile, ka vastutusele, on eelarve koostatud selle arvestusega, et kõigi sihtkapitalide poolt rahastatavate suurte, üleriigilist tähendust ja tuntust omavate festivalide rahastamine tuuakse täielikult nõukogu eelarvesse ilma, et sihtkapitalil oleks kohustus omalt poolt midagi lisada. Tagamaks ekspertiisi sisulisuse ja sihtkapitalide vastutuse, on plaan igale sihtkapitalile kehtestada nõukogu eelarve sees festivalide rahastamise piirsumma. Plaani realiseerumine eeldab nõukogu otsust.

Nõukogu kasutusse tulevate vahendite märgatav kasv võimaldab realiseerida teisegi sihtkapitalide ja ekspertgruppide kohustusi vähendava eesmärgi. Seni on loometöötasude maksmist pärssinud sellega kaasnev maksude tasumise kohustus, mis on langenud sihtkapitali või ekspertgrupi õlule. Nõukogu vastava otsuse korral saab edaspidi loometöötasuga kaasneva sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu kohustuse katta nõ nõukogu eelarvest.

Preemiate, stipendiumide, toetuste ja loometöötasude eraldamine

2026. aastal jätkab Kultuurkapital 8 sihtkapitali ja 15 maakondliku ekspertgrupiga. Samuti jätkatakse Kultuurkapitali nõukogu algatatud Avatud Eesti Raamatu programmi (filosoofiliste ja teoreetiliste tekstide tõlkimiseks ja väljaandmiseks), TRADUCTA programmi (eesti autorite loodud väärtkirjanduse tõlkimiseks ning avaldamiseks võõrkeeltes) ning Hieronymus programmi (klassikalise ilukirjanduse tõlkimiseks eesti keelde) rahastamist. Eelnevalt on viidatud, et nõukogu saab vajadusel sarnaselt tõlkeprogrammidega algatada mõne uue pikaajalise programmi või määrata projektitoetusi, mis tagavad taotlejale rahastuse pikemaks perioodiks kui aasta või paar. Eesmärk on anda suuremahuliste ja oluliste kultuurisündmuste korraldajatele teatud kindlus ja töörahu, et nad saaksid neid projekte kavandada pikemalt ette ja seeläbi tõsta nende sündmuste tulemuslikkust (kvaliteeti).

Eelnevas jaotuses oli viidatud muutustele seadusandluses, mis tähendab kahe uue fondi käivitamist. Nende fondide raha jagamise korrad ja muud tingimused tuleb aasta jooksul välja töötada, aga 2026. aastal neist fondidest veel väljamaksetega ei alustata.

E-kulka arendus

2025. aasta viimases kvartalis lõpetakse ja võetakse testimisse järjekordne e-kulka suuremahuline arendus, mis ühtlasi on viimane eesmärk, mis sai 2022. aastal arendustegevusi kavandades seatud. Kui veel aasta tagasi olime arvamisel, et teeme suuremahulistes arendustes pausi ja anname mõneks ajaks kõigile e-keskkonna kasutajatele hingetõmbepausi pidevatest uuendustest, siis 2026. aastat kavandades ei saa seda enam lubada. Muutused IT valdkonnas on sedavõrd kiired, et arendustegevusi tuleb jätkata pidevalt. Turvanõuded isikuandmete kaitsmiseks, nõuded infoturbeks ja rakenduste uued versioonid, mis neid turvanõudeid tagavad ühelt poolt ning AI arenguga kaasnevad võimalused teiselt poolt ei lase arendustegevusi pausile panna.

2026. aastal tuleb esimese asjana korraldada e-kulka rakenduse arendusraamistiku uuele versioonile üleminek. Jätkata tuleb ekspertide töökeskkonna funktsionaalsuse arendamisega, et tõsta selle keskkonna kasutusmugavust. Vaja on kaasata n-ö tehniline disainer. Aasta jooksul arendatakse välja võimalused AI rakendamiseks ekspertide tööks vajaliku täiendava või võrdleva info kogumiseks. Samuti on eesmärk luua võimalused, et teha AI abil kriteeriumipõhise hindamise esimesed katsetused. Veel on eesmärk aasta jooksul kaardistada e-kulka administreerimiskeskonna parendusvajadused, millest lähtuvalt täiendada ja kaasajastame taotlus- ja aruandeblokkide administreerimise moodulit. Jätkame kuraatorite töölaua mooduli arendamist, see on edasiarendus ekspertide töökeskkonnast koos täiendava statistika ja töölehtede arhiveerimismooduliga. Kaardistame taotlejate/kasutajate 2025. aasta viimases kvartalis läbi viidud küsitluse põhjal parendusettepanekuid ning koostame skoobi ettepanekute realiseerimiseks. Jätkame e-kulka põhise andmehalduse juurutamisega, et andmepõhine info oleks ühes keskkonnas ja kiiresti leitav ning andmed usaldusväärsed, et tagada adekvaatsed statistilised ülevaated, mis toetaksid juhtimis- ja ekspertiisiotsuseid parimal moel. Ennekõike on ühtsel alusel olevate andmebaaside kasutuselevõtt vajalik selleks, et tagada isikuandmete ja muu tundliku informatsiooni tõhusam kaitse.

Uus dokumendiregister ja arhiiv

2025. aasta jooksul kasutusele võetud dokumendihalduse tarkvara FolderIT kasutamine on kinnistunud ja selle tarkvara tugevused ja puudused selgeks saanud. Selle tarkvara kõige suuremaks tugevuseks on arhiveerimise osa ja sellest lähtuvalt on kavandatud ka 2026. aasta tegevused.

Kui viimase kümne aasta jooksul digitaalselt loodud ja säilitatud dokumentide osas on selgus loodud ja arhiveerimise reeglid sõnastatud, siis 2026. aasta jooksul tuleb luua selgus varasemalt paberkandjal loodud ja arhiveeritud dokumentide osas

Vaja on läbi mõelda ja uuesti sõnastada Kultuurkapitali tegevuse käigus aastatel 1994 kuni 2014 loodud ja siiani säilitatud dokumentide (taotlused, eraldusotsuste protokollid, taotlejatega sõlmitud lepingud jne) arhiveerimise põhimõtted. Koostöös Riigiarhiivi spetsialistidega tuleb taaskord selgitada välja see osa dokumentidest, mida nad soovivad ise hoiustada ja ülejäänu osas tuleb teha valik Kultuurkapitali nõukogul. Ennekõike puudutab see paberdokumente, mida siiani hoitakse OÜ Arhiivikorrastaja tasulises arhiivis. Milline osa sellest arhiivist tuleks digiteerida ja säilitada tähtajatult ning millise osa aastatega kogunenud dokumentidest võib lugeda kultuuri- ja ajaloo seisukohalt väheväärtuslikuks. Tehes valikuotsuse paberarhiivi osas, saab sama loogikat rakendada hilisemalt tekkinud elektrooniliste dokumentide kohta. Nende otsuste tulemusel saab hakata migreerima uude dokumendihalduse keskkonda ainult neid materjale, mis kuuluvad tähtajatule arhiveerimisele.

Töökorralduslikud muutused ja töötasud

2025. aastal Kultuurkapitali töökorralduses olulisi muutusi ei toimu. Aasta teises pooles on vaja seoses kahe uue fondi tulekuga luua üks täiendav töökoht, mille ametikirjeldus ja pädevusnõuded eeldavad juriidilisi teadmisi avaliku halduse vallas ning võimaluse korral ka eelnevat töökogemust.

Eelarves on ette nähtud vahendid töötajate palgatõusuks ja ekspertide töö eest senisest suuremate tasude maksmiseks. Samuti on eelarves vahendid juhtimiskulude kasvuks ning nõukogu liikmetele makstavate tasude tõusuks. Kuna eelmisel aastal üldist ja ühetaolist palgatõusu ei toimunud, on personalikulude keskmine kasv 10,2%. Ülejäänud tasude kasv on eesmärgistatud nõukogu varasemate otsustega.

2026. aasta esimeses kvartalis vahetuvad sihtkapitalide eksperdid ja uueneb ka nõukogu koosseis.

Töö seadusloomega

Koostöös Kultuuriministeeriumiga tuleb alustada ettevalmistusi Kultuurkapitali seaduse uue redaktsiooni väljatöötamiseks. Kehtiv redaktsioon töötati välja aastatel 1993 ja 1994 ning järgnevatel aastatel on sisse viidud päris palju muudatusi ning täiendusi. Kaasajastamist ja ühtlustamist vajavad kultuurinähtusi kirjeldavad mõisted, seaduses esineb vasturääkivusi teiste seadustega ning mitu sätet on tõlgendatavad vägagi erinevalt. Täiesti uut lähenemist vajab Kultuurkapitali vara paigutamise regulatsioon. Seaduse järgi peab Kultuurkapitalil olema põhikapital, mida igal aastal tuleks täiendada. Viimased 15 aastat ei ole põhikapitali fondi sissemakseid tehtud ja olemasolevat põhikapitali on seadusest tulenevate rangete piirangute alusel hoitud erinevates pankades. Nii nagu põhikapital oli 10 aastat tagasi suurusjärgus 2,0 mln eurot, nii on see ka täna. Põhikapitali haldamine on konkursi korras antud fondihaldurile, aga seadusest tulevad piirangud lubavad investeerida ainult 35% põhikapitalist madala riskiga võlakirjadesse ja väärtpaberitesse. Ülejäänud 65% põhikapitalist tuleb hoiustada ehk lihtsamini öeldes hoida pangakontol, kus see teenib alla ühe protsendi aastas. Põhikapitali kümne aasta tootlus on olnud 17%. Samal ajal on inflatsioon vähendanud raha ostujõudu 50% või tegelikult isegi pisut enam.

Teiseks tuleb jätkata tööd eesmärgiga täiendada tulumaksuseadust uue paragrahviga, mis loob aluse tulumaksuvabastuseks annetajale, kes on teinud annetuse avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, kelle tegevuse eesmärk on kunstide, rahvakultuuri, kehakultuuri ja spordi edendamine ning kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise toetamine rahaliste vahendite sihipärase kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu. Kehtiv tulumaksuseadus Kultuurkapitalile tehtavate annetuste pealt tulumaksuvabastust ega -soodustust ette ei näe. See pärsib oluliselt suurimale kultuuri-, spordi- ja loomevaldkondade toetuste vahendajale annetuste tegemist.

Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste finantseerimine

2026. aastal jätkub töö riiklikult tähtsatele kultuuriehitistele investeringutoetuste määramisega. Riigikogu võttis 13. septembri 2021 istungil vastu otsuse, millega kinnitati riiklikult tähtsate kultuuriehitiste loetelu. Algselt nimetatud Tartu südalinna kultuurikeskusele, Narva Kreenholmi kultuurikvartalile „Manufaktuur“, Arvo Pärdi nimelisele muusikamajale Rakveres, rahvusooperi juurdeehitusele ja Tallinna filmilinnakule lisandus 2024. aastal veel kuueski objekt, milleks on Rahvusringhäälingu telekompleks.

Rakvere muusikamaja ehitus lõpeb 2025. aasta sügisel ja Kultuurkapital teeb viimase investeringutoetuse makse 2026. aasta jaanuaris.

Tartu südalinna kultuurikeskuse arendustegevus kulgeb plaanipäraselt ja investeringutoetuse väljamaksed toimuvad vastavalt tehtud kuludele. 2026. aasta tööd keskenduvad ehitusplatsi ettevalmistusele, arheoloogilistele kaevamistele ning põhiprojekti lõpetamisele. Aasta lõpus peaks Tartu jõudma ehitushanke väljakuulutamiseni. Kultuurkapitalilt ootab Tartu aasta jooksul investeringutoetust summas kuni 5,0 miljonit eurot.

2025. aasta sees sai uue hoo Tallinna filmilinnaku arendus, kui Kultuurkapital sõlmis vastava lepingu Tallinnfilm OÜ-ga. Aasta viimases kvartalis sai tehtud esimene investeringutoetuse väljamakse ja 2026. aastal ootab Tallinnfilm OÜ vastavat eraldust summas kuni 4,5 miljonit eurot.

2024. aastal riiklikult tähtsate kultuuriobjektide nimekirja lisatud Eesti Rahvusringhäälingu telekompleksi ehitustegevus edeneb jõudsalt ja 2026. aastal on Kultuurkapitalil vastavalt lepingule kohustus välja maksta neile investeringutoetusena kuni 11,0 miljonit eurot.

Suure tõenäosusega esitab 2026. aasta sees oma esimese investeringutoetuse taotluse ka rahvusoper.

Eelnevate aastatega on Kultuurkapitalile kogunenud märkimisväärne reserv riiklikult tähtsate kultuuriehitiste finantseerimiseks. Võttes arvesse ka Rahandusministeeriumi prognoosil põhineva järgnevate aastate laekumise, saab väita, et lepingutega võetud kohustused on 2026. ja järgnevatel aastatel täidetavad.

Välis- ja sisekommunikatsioon

Toetudes juubeliaastal saadud tähelepanule on eesmärk jätkuvalt hoida ja kasvatada Kultuurkapitali positiivset kuvandit. Selleks jätkatakse avatult ja operatiivselt tehtud otsuste tutvustamist avalikkusele, samuti jätkatakse sihtkapitalide ja ekspertgruppide infopäevade korraldamist taotlejatele taotlemise tingimuste selgitamiseks ning tagasiside saamiseks. 2026. aasta fookuses on sihtkapitalide uutele ekspertidele Kultuurkapitali töökorralduse, väärtuste ning parimate praktikate tutvustamine ning sihtkapitalide ja ekspertgruppide vahel regulaarse ning senisest tõhusama infovahetuse korraldamine.

Riskiregister ja sellest tulenevad tegevused ning sisekontroll

2023. aasta teises pooles alustatud Kultuurkapitali riskiregister vajab kriitilist läbivaatamist ja täiendamist. Vahepealsel ajal on selgunud, et registris on kirjeldatud riske, mis tundusid olulised 2023. aastal ja on värskes vaates muutunud täiesti ebaolulisteks ning vastupidi – riskid, mis toona tundusid ebaolulised, on tõusetunud ootamatu teravusega. Tuleb kirjelda riske, mis võivad ohustada Kultuurkapitali ja näha ette need tegevused, mis aitavad neid riske vähendada või ka täielikult ennetada. Paralleelselt riskiregistris kirjeldatud võimalike riskide teadvustamisega jätkub siseauditite käigus tuvastatud riskide minimeerimine. 2026. aasta riskihalduse märksõnadeks on andmekaitse ja infoturbe täiendavad meetmed, taotluste hindamise täpsem struktureerimine vastavalt taotluse tüübile ning raha jagamise kordades kirjeldatavad kriteeriumid, mis võimaldavad senisest ulatuslikumalt põhjendada toetuse mitteeraldamist ehk eitavaid vastuseid. Samuti jätkub selgitustöö ekspertidega, et vältida huvide konfliktist tulenevaid riske.

Kokkuvõtteks

Eesti Kultuurkapitali 2026. aasta eelarve on koostatud selliselt, et see toetab eelkirjeldatud eesmärkide elluviimist.

Eesti Kultuurkapitali 2026. aasta eelarve

		2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 muutus (%)	Osakaal 2026 eelarves (%)
1	TULUD	51 191 304	48 360 804	5,9	100,0
1.1	Alkoholi- ja tubakaaktsiisist 3,5 %	18 796 000	18 655 000	0,8	36,7
1.2	Hasartmängumaksust 47,8 %	31 691 000	28 584 000	10,9	61,9
1.3	Tulu vara paigutusest	380 000	798 700	-52,4	0,7
1.4	Muud tulud	48 600	47 400	2,5	0,1
1.5	Annetused ja pärandused	160 000	160 000	0	0,3
1.6	Eelmistest perioodidest ülekantud vahendid	115 704	115 704	0	0,2
2	KULUD JA RESERVID	51 191 304	48 360 804	5,9	100,0
2.1	Vahendid kultuuriehitiste sihtfinantseerimiseks	16 479 320	17 321 904	-4,9	32,2
2.2	Vahendid preemiate, stipendiumide, toetuste ja loometöötasude eraldamiseks, sh	32 608 845	28 775 791	12,2	63,0
2.2-1	Sihtkapitalide käsutusse	23 608 845	22 643 637	4,3	46,1
2.2-2	Ekspertgruppide käsutusse	3 794 560	3 643 233	4,2	7,4
2.2-3	Kultuurkapitali nõukogule	4 075 055	1 757 241	131,9	8,0
2.2-4	Õppejõudude loometöö edendamiseks	633 820	571 680	10,9	1,2
2.2-5	Annetusest saadud vahendite suunamine	160 000	160 000	0	0,3
2.3	Halduskulud kokku, sh	2 324 000	2 147 405	8,2	4,5
2.3-1	Juhtimiskulud	159 950	132 330	20,9	0,3
2.3-2	Ekspertiisikulud	591 155	471 447	25,4	1,2
2.3-3	Auditikulud	43 655	33 730	29,4	0,1
2.3-4	Personalikulud	945 280	799 564	18,2	1,8
2.3-5	Bürookulud	229 310	220 245	4,1	0,4
2.3-6	Arenduskulud	136 400	178 156	-23,4	0,3
2.3-7	Turunduskulud	183 980	245 720	-25,1	0,4
2.3-8	Kinnisvarainvesteeringu majandamiskulud	3 310	2 913	13,6	0,01
2.3-9	Halduskulude reserv	30 960	63 300	-51,1	0,1
2.4	Reservis eelarvevahendid	115 704	115 704	0	0,1

1 TULUD

2026. aastaks on eelarvestatud tulusid kokku 51,2 miljonit eurot, mis võrreldes 2025. aasta eelarvega suurevad 5,9% ja seda peamiselt hasartmängumaksust planeeritud tulude kasvu tõttu.

Eesti Kultuurkapitali seaduse alusel moodustub Kultuurkapitali tulu:

- 1.1 riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubakatoodete aktsiisist
- 1.2 riigieelarvesse laekunud hasartmängumaksust
- 1.3 vara paigutamisest saadavast tulust
- 1.4 muust majandustegevusest saadavast tulust
- 1.5 Kultuurkapitali heaks tehtavatest varalistest annetustest ja pärandustest
- 1.6 eelmistest perioodidest ülekantud vahenditest

1.1 Tulud alkoholi- ja tubakatoodete aktsiisist

Kultuurkapitalile laekub 3,5% riigieelarvesse laekunud alkoholi ja tubakatoodete aktsiisist.

2026. aastaks on prognoositud alkoholi- ja tubakaaktsiisi laekumisi kokku 18 796 000 eurot, sealhulgas alkoholiaktsiisi laekumisi summas 9 208 150 eurot ning tubakaaktsiisi laekumisi summas 9 588 145 eurot. Kultuurkapitali 2026. aasta eelarve tuludest moodustab see 36,7%.

Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad 2026. aasta eelarves tulud alkoholi- ja tubaka aktsiisist 0,8% ehk 141 000 eurot.

1.2 Tulud hasartmängumaksust

Hasartmängumaksu seaduse alusel laekub Kultuurkapitalile hasartmängumaksust 47,8%, millest alates 01.01.2026 suunatakse senise 60,6% asemel 52% riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise või renoveerimise finantseerimiseks ning 2% suunatakse kunstide ja rahvakultuuri valdkondade õppejõudude loometöö edendamise toetamiseks.

2026. aastaks on prognoositud hasartmängumaksu laekumisi summas 32 272 280 eurot, mis moodustab 61,9% Kultuurkapitali eelarvest.

Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad 2026. aasta eelarves tulud hasartmängumaksust 10,9% ehk 3 107 000 eurot.

1.3 Tulu vara paigutusest

Vara paigutusest saadav tulu koosneb tähtajalistesse hoiustesse paigutatud raha intressituludest. 2025. aastal paigutas Kultuurkapital aastase tähtajaga hoiustesse 15 miljonit eurot, keskmise intressimääraga 2,5% aastas. 2025. aasta lõpus on plaanis paigutada veel 5 miljonit eurot tähtajalisse hoiusesse, hinnangulise intressimääraga 1,9% aastas.

2026. aasta eelarve tuludele lisab 2025. aastal hoiustesse paigutatud vara intressidest saadav tulu 380 000 eurot, mis moodustab 0,7% Kultuurkapitali 2026. aasta eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega vähenevad intressitulud 52,4% võrra. Intressitulude vähenemise põhjuseks on pankade poolt pakutavate tähtajaliste hoiuste intressimäära langus ning hoiustatavate vahendite vähenemine.

1.4 Muud tulud

2026. aasta eelarvesse on planeeritud kinnisvarainvesteeringu renditulu summas 48 600 eurot, mis suureneb võrreldes 2025. aasta eelarvega 2,5% ning on 0,1% 2026. aasta kogueelarvest.

1.5 Tulu annetustest ja pärandustest

2026. aasta eelarvesse on planeeritud tulud sihtotstarbelistest annetustest summas 160 000 eurot, mis võrreldes 2025. aasta eelarvega ei muutu ning on 0,3% 2026. aasta kogueelarvest.

1.6 Eelmistest perioodidest ülekantud vahendid

Eelmistest perioodidest ülekantud vahendid kujunevad eelmiste perioodide halduskulude kasutamata jäägist. 2026. aasta eelarves on eelmistest perioodidest ülekantud vahendeid summas 115 704 eurot, millest 65 957 eurot on 2024. aasta kasutamata halduskulude jääk ning 49 747 eurot on varasematest perioodidest ületulevad vahendid. Eelmistest perioodidest ülekantud vahendid moodustavad 2026. aasta eelarves 0,23%

2 KULUD JA RESERVID

2026. aastal eelarve kulude planeeritud kogumaht on 51,2 miljonit eurot. Võrreldes 2025. aastaga suurenevad Kultuurkapitali kulud kokku 5,9% ehk 2,8 miljonit eurot.

2026. aasta eelarve kulud jagunevad järgnevalt:

2.1 Vahendid kultuuriehitiste finantseerimiseks

2.2 Vahendid preemiate, stipendiumide, toetuste ja loometöötasude eraldamiseks sh

- 2.2-1 sihtkapitalide käsutusse
- 2.2-2 maakondlikele ekspertgruppidele
- 2.2-3 Kultuurkapitali nõukogule
- 2.2-4 õppejõudude loometöö edendamiseks
- 2.2-5 annetused nõukogu algatatud programmidele

2.3 Halduskulud sh

- 2.3-1 Juhtimiskulud
- 2.3-2 Ekspertiisikulud
- 2.3-3 Auditikulud
- 2.3-4 Personalikulud
- 2.3-5 Bürookulud
- 2.3-6 Arenduskulud
- 2.3-7 Turunduskulud
- 2.3-8 Kinnisvarainvesteeringu majandamiskulud
- 2.3-9 Halduskulude reserv

2.4 Reservid

Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste finantseerimiseks planeeritud vahendite osakaal Kultuurkapitali 2026. aasta eelarves on 32,2%, preemiateks, stipendiumideks, toetusteks ja loometöötasudeks planeeritud vahendite osakaal 63% ning halduskuludeks kinnitatud vahendite osakaal 4,5%. Reservis olevate eelarvevahendite osakaal 2026. aasta eelarves on 0,2%.

2.1 Kultuuriehitiste finantseerimine

1. jaanuarist 2026 muutub Hasartmängumaksu seadus, mille alusel laekub Kultuurkapitalile hasartmängumaksust 47,8%, millest senise 60,6% asemel suunatakse 52% riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise finantseerimiseks.

2026. aasta eelarves on ettenähtud suunata 16 479 320 eurot kultuuriehitiste finantseerimiseks, võrreldes 2025. aasta eelarvega vähenevad kultuuriehitiste finantseerimise vahendid 4,9% ehk 842 584 eurot.

Eelmistest perioodidest kultuuriehitiste finantseerimiseks laekunud vahendite jääk on eelarve koostamise seisuga 27,4 miljonit eurot.

2026. aastal on planeeritud Tartu südalinna kultuurikeskuse (SÜKU) rajamise ettevalmistustööde finantseerimiseks 5,0 miljonit eurot, Tallinna Filmilinnaku (TF) arenduseks 4,5 miljonit eurot, Eesti Rahvusringhäälingu uue hoone rajamiseks 11 miljonit eurot. 2026. aastaks planeeritud kultuuriehitiste finantseerimiseks tuleb reservist kasutada 4 miljonit eurot.

2.2 Kultuurkapitali preemiad, stipendiumid, toetused ja loometöötasud

Preemiate, stipendiumide, toetuste ja loometöötasude (ühiselt nimetatud ka Kultuurkapitali toetused) eraldamise otsustavad sihtkapitalide nõukogud, maakondlikud ekspertgrupid ja Kultuurkapitali nõukogu.

2026. aasta eelarves on ette nähtud vahendid Kultuurkapitali toetusteks summas 32 272 280 eurot. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad vahendid Kultuurkapitali toetusteks 12,2% ehk 3 496 490 eurot. Vahendite suurenemise põhjuseks on hasartmängumaksu seaduse muudatus, mille tulemusel vähenevad vahendid riiklikult tähtsate kultuuriehitiste finantseerimiseks ning suurenevad vahendid Kultuurkapitali toetusteks.

Vahendid Kultuurkapitali toetuste eraldamiseks jagunevad:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Sihtkapitalide käsutusse	23 608 845	22 643 637	4,3
Maakondlikele ekspertgruppidele	3 794 560	3 643 233	4,2
Kultuurkapitali nõukogule	4 075 055	1 757 241	131,9
Õppejõudude loometöö edendamiseks	633 820	571 680	10,9
Annetused programmidele	160 000	160 000	0
Kultuurkapitali toetuste eraldamiseks kokku	32 272 280	28 775 791	12,2

Kultuurkapitali nõukogu kinnitab neli korda aastas, enne igat taotlusvoorut, preemiate, stipendiumide, toetuste ja loometöötasude eraldamiseks ettenähtud eelarve vahendid, mis on korrigeeritud vastavalt tulude tegelikule laekumisele.

2.2-1 Sihtkapitalide käsutusse eelarvestatud vahendid

Sihtkapital on Kultuurkapitali struktuuriüksus, mille ülesanne on Kultuurkapitali nõukogu poolt konkreetsele kultuurivaldkonnale eraldatud raha jaotamine esitatud taotluste alusel või omal algatusel.

1. jaanuarist 2026 muutub aktsiisiseadus, mis ei näe enam ette eraldi 0,5% riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubaka aktsiiside suunamise Kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile, vaid kõik 3,5% riigieelarvesse laekunud alkoholi- ja tubakaaktsiisist suunatakse Eesti Kultuurkapitali tuludesse. Seadusemuudatusest tingituna tekkis vajadus muuta sihtkapitalide käsutusse suunatud vahendite jagunemist, mis on kajastatud skeemil 1 (lk 3).

2026. aastaks on eelarvestatud suunata sihtkapitalide käsutusse 23 608 845 eurot, mis moodustab 46,1% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad sihtkapitalidele eelarvestatud vahendid 4,3% ehk 965 208 eurot.

Sihtkapitalide käsutusse eelarvestatud vahendid jagunevad:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Helikunsti sihtkapitalile	3 442 170	3 302 531	4,3
Audiovisuaalse kunsti sihtkapitalile	3 279 269	3 145 268	4,3
Kehakultuuri ja spordi sihtkapitalile	3 114 007	2 985 712	4,3
Kujutava ja rakenduskunsti sihtkapitalile	3 095 120	2 968 347	4,3
Rahvakultuuri sihtkapitalile	3 095 120	2 968 347	4,3
Näitekunsti sihtkapitalile	2 889 723	2 771 767	4,3
Kirjanduse sihtkapitalile	2 561 560	2 457 241	4,3
Arhitektuuri sihtkapitalile	2 131 879	2 044 424	4,3
Sihtkapitalidele kokku	23 608 845	22 643 637	4,3

2.2-2 Maakondlikele ekspertgruppidele eelarvestatud vahendid

Maakondlik ekspertgrupp on igas maakonnas tegutsev Kultuurkapitali struktuuriüksus, kelle ülesanne on Kultuurikapitali nõukogu poolt maakonna kultuurivaldkonnale eraldatud raha jaotamine esitatud taotluste alusel või omal algatusel.

2026. aasta eelarves on planeeritud suunata maakondlike ekspertgruppide käsutusse 3 794 560 eurot, mis moodustab 7,4% eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad ekspertgruppidele eelarvestatud vahendid 4,2%, ehk 151 328 eurot.

Maakondlikele ekspertgruppidele kokku eelarvestatud vahendid jagunevad viietestkümne ekspertgrupi vahel põhimõttel, et 30% vahenditest jaguneb kõikide ekspertgruppide vahel võrdselt ning 70% vahenditest jaguneb ekspertgruppide vahel protsentuaalselt. Protsendi arvutamisel on lähtutud spordi- ja rahvakultuuriorganisatsioonide arvust maakonnas, keskmisest ostujõust ning eelneval kolmel aastal maakonna ekspertgrupist taotletud toetuste summast. 2026. aasta eelarve koostamisel on korrigeeritud ekspertgruppidele suunatud vahendite

protsente maakondades toimunud muutuste alusel. Protsentuaalne jagunemine on kajastatud skeemil 1 (lk 3).

Ekspertgruppidele eelarvestatud vahendid jagunevad:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Harjumaa ekspertgrupile	237 919	230 981	3,0
Hiiumaa ekspertgrupile	140 968	134 071	5,1
Ida-Virumaa ekspertgrupile	291 043	281 986	3,2
Jõgevamaa ekspertgrupile	216 669	208 029	4,2
Järvamaa ekspertgrupile	207 373	202 928	2,2
Lääne-Virumaa ekspertgrupile	251 200	241 182	4,2
Läänemaa ekspertgrupile	196 482	195 277	0,6
Põlvamaa ekspertgrupile	224 372	223 330	0,5
Pärnumaa ekspertgrupile	362 760	335 542	8,1
Raplamaa ekspertgrupile	189 311	185 076	2,3
Saaremaa ekspertgrupile	283 074	271 785	4,2
Tartumaa ekspertgrupile	370 729	340 642	8,8
Valgamaa ekspertgrupile	248 544	246 283	0,9
Viljandimaa ekspertgrupile	288 387	274 335	5,1
Võrumaa ekspertgrupile	285 730	271 785	5,1
Ekspertgruppidele kokku	3 794 560	3 643 233	4,2

2.2-3 Kultuurkapitali nõukogule eelarvestatud vahendid

Kultuurkapitali nõukogu otsustab kultuurivaldkondade vaheliste ja üleste projektide, samuti sihtkapitalide ja ekspertgruppide poolt oluliseks peetud kultuuripoliitilise tähendusega valdkondlike projektide rahastamise.

Nõukogule on 2026. aastal eelarvestatud vahendid summas 4 075 055 eurot, mis moodustab 8,0% eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad nõukogule eelarvestatud vahendid 131,9% ehk 2 317 814 eurot.

2.2-4 Õppejõudude loometöö edendamiseks eelarvestatud vahendid

Hasartmängumaksu seaduse alusel laekub Kultuurkapitalile hasartmängumaksust 47,8%, millest 2% suunatakse õppejõudude loometöö edendamise toetusprogrammile. 2024. aastal muudeti hasartmängumaksu seadust ning senise 3,8% asemel suunatakse nüüd õppejõudude loometegevuse edendamiseks 2% Kultuurkapitalile laekunud hasartmängumaksust.

2026. aasta eelarves on ette nähtud suunata õppejõudude loometöö edendamiseks 633 820 eurot, võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad vahendid õppejõudude loometegevuse edendamiseks 10,9% ehk 62 140 eurot.

Eelmistest perioodidest õppejõudude loometöö edendamiseks laekunud vahendite jääk on eelarve koostamise seisuga 48 978 eurot.

2.2-5 Annetustest saadud vahendite suunamine

Sihtotstarbelisi annetusi võib Kultuurkapitali seaduse alusel kasutada ainult annetaja näidatud eesmärgil.

2026. aasta eelarves on ette nähtud suunata kõik sihtotstarbelised annetused nõukogu algatatud programmidele toetuste ja loometöötasude jagamiseks. 2026. aasta sihtannetused 160 000 eurot jagunevad Avatud Eesti Raamatu tõlkeprogrammile 100 000 eurot ja Hieronymuse tõlkeprogrammile 60 000 eurot.

2.3 Halduskulud

2026. aastaks on planeeritud halduskuludeks kokku 2 324 000 eurot, mis moodustab 4,5% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad halduskulud 8,2% ehk 176 595 eurot.

Halduskulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Juhtimiskulud	159 950	132 330	20,9
Ekspertiisikulud	591 155	471 447	25,4
Auditikulud	43 655	33 730	29,4
Personalikulud	945 280	799 564	18,2
Bürookulud	229 310	220 245	4,1
Arenduskulud	136 400	178 156	-23,4
Turunduskulud	183 980	245 720	-25,1
Kinnisvarainvesteeringu majandamiskulud	3 310	2 913	13,6
Halduskulude reserv	30 960	63 300	-51,1
Halduskulud kokku	2 324 000	2 147 405	8,2

2.3-1 Juhtimiskulud

Kultuurkapitali tegevust juhib 11-liikmeline nõukogu, mille koosseisu kuuluvad kultuuriminister esimehena, kultuuriministri nimetatud esindaja, rahandusministri nimetatud esindaja ning iga sihtkapitali nõukogu nimetatud esindaja. Nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse kinnitab Vabariigi Valitsus, tasu ei maksta nõukogu esimehele.

Kultuurkapitali juhib ja esindab juhataja, kelle nimetab nõukogu. Juhataja volituste tähtaeg on kuni neli aastat. 2026. aasta veebruari alguses lõpeb Kultuurkapitali juhataja neli aastat kestnud volituste tähtaeg. Kultuurkapitali nõukogu pikendas juhataja volitusi järgmiseks neljaks aastaks ning vaatas üle juhataja tasud ja hüvitised.

2026. aasta eelarvesse on planeeritud juhtimiskulud summas 159 950 eurot, mis moodustab Kultuurkapitali eelarvest 0,3%. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad 2026. aastal juhtimiskulud 20,9%, seda peamiselt juhataja ja nõukogu liikmete tasude suurenemise tulemusel.

Juhtimiskulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Juhatajale makstavad tasud, lähetused ja hüvitised	109 570	90 930	20,5
Nõukogu liikmete tasud, lähetused ja hüvitised	50 380	41 400	21,7
Juhtimiskulud kokku	159 950	132 330	20,9

2.3-2 Ekspertiisikulud

Kultuurkapitalil on 8 sihtkapitali, mille tegevust korraldab sihtkapitali nõukogu, kuhu kuulub 7 vastaval kultuurialal tegutsevat isikut. Kultuurkapitali maakondlike ekspertgruppide tegevust korraldab igas maakonnas viiest liikmest koosnev ekspertgrupp.

Lisaks tegutsevad nõukogu poolt ellu kutsutud kolm tõlkeprogrammi, mille komisjonides on kokku 12 liiget.

Sihtkapitalide ja ekspertgruppide ülesanne on taotluste hindamine ning eraldusotsuste tegemine. Koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis. Lisaks taotluste hindamisele ning eraldusotsuste tegemisele on sihtkapitalide ja ekspertgruppide liikmete kohus jälgida ka sihtkapitali või ekspertgrupi poolt eraldatud toetuste sihipärast kasutamist. Tõlkeprogrammide komisjonide ülesanne on taotluste hindamine ning Kultuurkapitali nõukogule eraldusotsusteks ettepanekute tegemine.

2026. aasta eelarves on ette nähtud ekspertiisidega seotud kulud summas 591 155 eurot, mis moodustab Kultuurkapitali eelarvest 1,2%. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad ekspertiisikulud 25,4% ehk 119 708 eurot, seda peamiselt ekspertiisitasude suurenemise tõttu.

Kultuurkapitali nõukogu otsusega suurendati alates 2026. aastast sihtkapitalide, ekspertgruppide ja komisjonide koosseisude liikmetele makstavaid brutotasusid keskmiselt 25%.

2026. aastal on eelarvestatud ekspertiisitasudeks 535 060 eurot, mis võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad 27,1% ehk summas 114 088 eurot.

Kultuurkapital hüvitab ekspertidele koosolekutel osalemise sõidukulud ning eraldatud toetuste paikvaatlusel osalemisega seotud kulud. 2026. aasta eelarves on ekspertidele kulude hüvitamiseks ette nähtud 9 560 eurot ning koosolekute toitlustuskuludeks koos riigimaksudega 18 245 eurot, mis võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad 10,6% ehk 2675 eurot.

Aastapreemiate määramise kulud koosnevad kirjanduse sihtkapitali aastapreemiate määramiseks moodustatud žüriide liikmetele makstavatest töötasudest summas 25 290 eurot ning arhitektuuri sihtkapitali aastapreemiate määramiseks nomineeritud objektide külastamisega seotud kuludest summas 3000 eurot, mis võrreldes 2026. aasta eelarvega suurenevad 11,6% ehk 2945 eurot.

Ekspertiisikulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Tasud sihtkapitalide, ekspertgruppide ja tõlkeprogrammide komisjonide ekspertidele	535 060	420 972	27,1
Ekspertidele kulude hüvitamine ja koosolekute kulud	27 805	25 130	10,6
Aastapreemiate määramisega seotud kulud	28 290	25 345	11,6
Ekspertiisikulud kokku	591 155	471 447	25,4

2.3-3 Auditikulud

Kultuurkapitali siseauditi eest vastutab nõukogu poolt tööle võetud siseaudiitor. Kultuurkapitali siseaudiitor on tööl osalise töökoormusega, 16 tundi nädalas.

Kultuurkapitalil on kolmeliikmeline auditikomitee, kelle ülesanne on nõustada Kultuurkapitali nõukogu riskijuhtimise, siseauditi, järelevalve teostamise või eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Siiani on auditikomitee liikmetele makstud tasu toimunud koosolekute eest ehk nõ tükipõhiselt. 2026. aastaks on eelarvestatud auditikomitee liikmetele tasu maksmine 12 korda aastas, sarnaselt Kultuurkapitali nõukogu liikmetele makstava tasuga. Kultuurkapitali majandusaastate 2025 kuni 2027 auditeerijaks on audiitorbüroo, kes riigihanke tulemusel tegi parima pakkumuse.

2026. aasta eelarves on auditikulud kokku 43 655 eurot, moodustades 0,1 % Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad auditikulud 29,4% ehk 9924 eurot. Kultuurkapitali nõukogu määrab halduskuludeks ettenähtud vahendite hulgas eraldi siseauditi jaoks ettenähtud eelarve, mis 2026. aastal on 29 610 eurot.

Auditikulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Siseaudiitori töötasu ja muud siseauditi kulud	29 610	25 114	17,9
Auditikomitee kulud	7 225	2 168	233,3
Majandusaasta auditeerimise kulud	6 820	6 448	5,8
Auditikulud kokku	43 655	33 730	29,4

2.3-4 Personalikulud

Personalikulud koosnevad Kultuurkapitali 28 töötaja (nendest täistööajaga töötajaid on 13 ning osalise tööajaga töötajaid 15) tööjõu-, töötervishoiu- ja koolituskuludest. 2026. aastal on personalikuludeks eelarvestatud 945 280 eurot, mis moodustab 1,8% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad personalikulud 18,2% ehk 145 716 eurot, peamiselt ühe tippspetsialisti täistööajaga töökoha loomiseks ning töötajate töötasu tõusuks.

Personalikulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Töötasud, lisatasud ja hüvitised	917 123	780 564	17,5
Töötervishoiu ja tööohutuse kulud	7 457	6 300	18,4
Koolitus- ja lähetuskulud	15 000	7 000	114,3
Erisoodustuskulud töötajatele	5 700	5 700	0
Personalikulud kokku	945 280	799 564	18,2

2.3-5 Bürookulud

2026. aastal on bürookuludeks eelarvestatud 229 310 eurot, mis moodustab 0,4% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad bürookulud 4,1% ehk 9064 eurot.

Bürookulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Kantselei ruumide rent ja kommunaalkulud	94 060	97 945	-4,0
Bürootarbed, väikevahendid jm bürookulud	56 664	44 770	26,6
IKT kulud (soetused, rent ja hooldus)	46 535	46 880	-0,7
Õigusabi kulud	15 000	15 000	0
Mitmesugused teenused	17 050	15 650	8,9
Bürookulud kokku	229 310	220 245	4,1

2.3-6 Arenduskulud

2026. aasta arenduskuludeks on arvestatud 136 500 eurot, mis moodustab 0,3% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega vähenevad arenduskulud 23,4% ehk 41 756 eurot kuna e-kulka arendus on jõudnud faasi, kus suuremaid arendusi ei ole enam vajadust teha.

Arenduskulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
e-kulka ja muud IKT arendused	130 500	172 256	-24,2
Strateegiapäevad ja muud arenduskulud	5 900	5 900	0
Arenduskulud kokku	136 400	178 156	-23,4

2.3-7 Turunduskulud

2026. aastaks on eelarvestatud turunduskulusid 183 980 eurot, mis moodustab 0,4% Kultuurkapitali eelarvest. Võrreldes 2025. aasta eelarvega vähenevad turunduskulud 25,1% ehk 61 740 eurot, kuna 2025. aastal täitis Kultuurkapitali loomisest 100 aastat ning sellega seoses olid planeeritud ka suuremad turunduskulud.

Turunduskulud jagunevad järgnevalt:

	2026 eelarve	2025 eelarve	2026/2025 eelarve muutus %
Kultuurkapitali preemiate üleandmiskulud	157 490	153 520	2,6
KULKA 100 juubeliaasta kulud	0	65 000	-100
Muud turunduskulud	26 490	27 200	-2,6
Turunduskulud kokku	183 980	245 720	-25,1

2.3-8 Kinnisvarainvesteeringu majandamiskulud

Kultuurkapitali kinnisvarainvesteeringuks on G. Ernesaksale kuulunud hoone aadressil Oru tn 10, Tallinnas. 2023. aastal sõlmiti turutingimustes rendileping Oru tänava maja opereerimiseks majutusasutusena.

Kinnisvarainvesteeringu kulud 2026. aasta eelarves on 3 310 eurot, mis moodustab 0,01% Kultuurkapitali eelarvest. Kinnisvarainvesteeringuga seotud kulud koosnevad 2026. aasta maamaksust ja hoonestusõiguse tasust.

Võrreldes 2025. aasta eelarvega suurenevad kinnisvarainvesteeringu kulud 13,6% kuna muutus maamaksu määr.

2.3-9 Halduskulude reserv

2026. aastaks on moodustatud halduskulude reserv summas 30 960 eurot, mis võrreldes 2025. aasta eelarvega väheneb 51,1%. Halduskulude reserv on moodustatud ettenägematute tegevuste rahastamiseks. Halduskulude reserv moodustab 0,1% Kultuurkapitali eelarvest.

2.4 Reservis eelarvevahendid

2026. aasta eelarves on eelmiste perioodide kasutamata vahendeid summas 115 704 eurot, mis moodustab 0,2% Kultuurkapitali eelarvest. Eelmiste perioodide kasutamata vahendid on Kultuurkapitali nõukogu otsuse alusel võimalik kasutada ettenägematute halduskulude katteks või suunata valdkonnavahelistele projektidele toetuste jagamiseks.